

Editör'den,

Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Hakemli Dergisi'nin 18. 'Sosyal Medya' özel sayısı ile karşınızdayız. Günümüzde, gündelik yaşamdan, eğitim ortamlarına, iş yaşamından sosyal ilişkilere değin birçok alan medya aracılığı ve medya üzerinden yeniden biçimlenmektedir. Medya pedagojisinin uzun yıllar koruyucu yaklaşımı da medya araçlarının küçülmesi, cep telefonu ve hızla yaygınlaşan, dolayısıyla her an ve her yerden internete bağlanabilme olanağı ile yerini etkin medya kullanıcılarını hedefleyen çalışmalara bırakmıştır. İletişim, etkileşim, sosyalleşme, paylaşma, dayanışma, karşı koyma, ortak yaratımlar gibi birçok deneyim farklı sosyal paylaşım ağları üzerinden gerçekleşebilmektedir. Bir diğer ifade ile insan ilişkileri yeniden şekillenmekte, sosyal ilişkiler, özel alanın kolaylıkla ve istemli görünür kılındığı sosyal medya, farklı enstitüler ve kurumların da önemli iletişim mekanizmaları haline gelmiştir. Bu nedenle dergimizin 18. Sayısı yazarlarımızın farklı alanlarda kuramsal, betimleyici, nicel ve nitel araştırmaya dayalı çalışmalarıyla sosyal medya kullanım pratikleri ve yeni iletişim teknolojileri, yeni medya üzerine farklı yaklaşımlar bağlamında geniş bir alana uzanan çalışmaları kapsamaktadır. Dergimizi özenli çalışmalarıyla zenginleştirdikleri ve emek verdikleri için tüm yazarlarımıza teşekkürü borç biliriz.

Dergimizin ilk yazısı "Büyükşehir Belediyeleri ve Sosyal Medya Kullanımı" başlığı ile Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Başak Solmaz ve Yrd. Doç. Dr. H. Nur Görkemli'ye ait. Yazarlar Türkiye genelinde 16 büyükşehir belediyesinin sosyal paylaşım ağlarını kullanma pratiklerini ve oranlarını göstermek amacıyla en yaygın sosyal medya aracı olarak kabul edilen Facebook ve Twitter hesaplarını incelemişlerdir. Araştırma sonucuna göre 16 Büyükşehir Belediye'sinin hemen hepsi sosyal paylaşım ağlarında yer almakta, katılımcı kültüre katkıda bulunmaktadır.

İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi Dr. Ebru Karadoğan İsmayılov ve Uzm. Gözde Sunal "Gözetleyen ve Gözetlenen Bir Toplumda, Beden ve Mahremiyet ilişkisi: Facebook Örneği" başlıklı ikinci makaleyi birlikte kaleme almışlar. Karadoğan-İsmayılov ve Sunal çalışmalarında, bireylerin kendi rızaları ile sosyal medya üzerinde görünür ve gözetlenen nesne haline gelmelerini sorunsallaştırmaktadırlar. Sonuç olarak 'toplumda gözetleyen hâkimiyeti, bireylerin gündelik yaşamları ve bedenlerine incelikli bir biçimde nüfuz' ederken, gözetim ise 'hangi şartlarda gerçekleşirse gerçekleşsin, mahremiyetin ihlali' olarak yorumlanmaktadır.

Dergimizin üçüncü yazısı Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyeleri Yrd. Doç. Dr. Enderhan Karakoç ve M. Evrim Gülsünler'in "Kullanım Doyumlar Yaklaşımı Bağlamında Facebook: Konya Üzerine Bir Araştırma" başlığını taşımaktadır. Bu çalışmada ise yazarlar, Kullanımlar ve doyumlar yaklaşımına dayanan bir çalışma ile Konya ili kapsamında rastlantısal örneklemle seçilen toplam 324 kişi ile yüz yüze anket çalışması yürütmüşler ve çalışma kapsamında katılımcıların Facebook kullanım pratiklerini ve medyayı ne amaçla kullandıklarını araştırmışlardır. Araştırma sonucuna göre, eğlence, bilgiye ulaşma, arkadaşlık, rahatlama ve etkileşim gibi nedenler Facebook kullanımında etken olmaktadır.

Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Aydoğan ve Arş. Gör. Ali Murat Kırık'ın birlikte hazırladıkları "Alternatif Medya Olarak Yeni Medya" dergimizin dördüncü makalesi olmaktadır. Aydoğan ve Kırık, geleneksel medyanın sınırlarını ortadan kaldıran ve edilgin medya kullanıcılarından aktif yeni medya kullanıcılarına dönüşüm sürecine ilişkin kuramsal yaklaşımları incelemektedirler. Buna göre, yeni medyanın etkileşim, kitlesizleştirme ve eşzamanlılık gibi üç önemli özelliğiyle, ana akım medyadan farklı olarak bireyler alternatif medya ile özgürleştirici, eleştirel, yaratıcı ve dayanışmacı bir yapıda demokratik topluma katkı sağlayabilirler. Buna karşın bireyin özgürleşmesi tek başına teknik gelişmelere indirgenmemelidir.

Dergimizin beşinci makalesi Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mustafa Koçer'in "Erciyes Üniversitesi Öğrencilerinin İnternet ve Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları" başlığını taşımaktadır. Koçer, Erciyes Üniversitesi'nde eğitim gören ve rastlantısal örneklemle seçilen 1500 öğrenci ile internet ve sosyal medya kullanım pratiklerini ölçmek üzere yüz yüze bir anket çalışması gerçekleştirmiştir. Çalışma sonucuna göre öğrencilerin internet ve sosyal medyayı kullanmalarında yaş farkı, sınıf dağılımları, fakülte ya da yüksekokulda okumaları önemli bir farklılığa neden olmamaktadır. Ancak cinsiyetlere göre internet kullanım sıklığı, internet kullanımında süre ve sosyal medya kullanım amaçları, blog sahibi olmada istatistiksel olarak farklılık söz konusu olmaktadır.

Altıncı makale "Yükseköğretimde Sosyal Medya Gruplarının Eğitim Amaçlı Kullanımı: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO ve Serik MYO Örneği" başlığı ile Akdeniz Üniversitesi Serik Meslek Yüksek Okulu Öğretim Üyesi Mustafa Sami Mencet'e ait. Yazar, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu ve Serik Meslek Yüksek Okulu'nda ön lisans düzeyinde eğitim gören Halkla İlişkiler ve Tanıtım bölümü öğrencileri ile öğretim elemanlarının sosyal medyayı eğitim amaçlı kullanım koşullarını araştırmak amacıyla, öğrencilerin eğitim aldıkları dersler kapsamında oluşturmuş oldukları Facebook gruplarını bir ay süre ile incelemiştir. Öğretim elemanlarının Facebook grubuna katılımları oldukça sınırlı olmakla birlikte, az da olsa yapmış oldukları paylaşımlar öğrencilerin ilgisini çekmektedir. Ancak grupta eğitimi destekleyecek, ders içeriklerine katkı, derse ek kaynak ve okuma listesi gibi paylaşımlar yapılmamaktadır.

Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Arş. Gör. Özlem Kükrer Aydın'ın "Türkiye'de Otelcilik Alanında Sosyal Medyanın Kullanılmasına Yönelik İnceleme" derginin yedinci yazısı olmaktadır. Kükrer-Aydın, Türkiye'de hizmet sektörünün önemli bir ayağı olan turizm ve otelcilik sektörünün görünür olabilmek adına sosyal medya kullanım pratiklerini araştırdığı çalışmasında, Türkiye'nin önde gelen dört otelini bir ay süreyle Facebook, Twitter ve Youtube gibi sosyal medya siteleri üzerinden paylaşımları, takipçi, beğeni ya da abone sayısı bakımından incelemektedir. Ayrıca otellerin sosyal medya hesaplarını yürüten birim sorumluları ile de görüşmeler yürüten Kükrer-Aydın, araştırmasının sonunda, otellerin sosyal iletişim ağlarında hesaplarının olmasına karşın bu mecraları yeterli ve etkin kullanmadıkları, bilgileri sık sık güncellemedikleri sonucuna ulaşmıştır.

Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden Dr. Tolga Çevikel, "Spor Medyasında İçerik Çeşitliliği: Günlük Gazeteler ile Futbol Blogları Arası Bir Karşılaştırma" adlı çalışması ile dergimize katkı sunmaktadır. Derginin sekizinci makalesinde Çevikel, Türkiye spor medyasını geleneksel ve yeni medya olanakları ile mercek altına almaktadır. Buna göre, günlük gazeteler ve futbol bloglarını haber kaynakları ve içerik çeşitliliği temelinde içerik analizi yöntemi ile inceleyen yazar, araştırma kapsamında toplam 10 gün boyunca 200 köşe yazısı ve 200 blog gönderisini analiz etmiştir. Sonuç olarak futbol blogları kaynak ve içerik çeşitliliği bakımında gazetelerden daha iyi performans ortaya koymaktadır.

Nişantaşı Üniversitesi Psikoloji Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Ulaş Başar Gezgin ve Malezya'dan bağımsız araştırmacı NG Yaw Sen'in "Keep In E-Touch: Personality and Facebook Use" dergimizin dokuzuncu makalesi olmaktadır. Sen ve Gezgin Malezya SEGi Üniversitesi'nde eğitim gören 19-25 yaş arası 103 katılımcı ile Kullanımlar doyumlar yaklaşımı temelinde Facebook kullanım alışkanlıklarını, içedönük ve dışadönük kişilik, Facebook arkadaşlığı, arkadaş sayısı, arkadaşların yaşı, Facebook da geçirilen zaman, cinsiyet, kategorileri ile incelemektedirler. Çalışmada içedönük kişilikler daha az sayıda Facebook arkadaşına sahipken, dışadönük kişiliklerde Facebook kullanımında arkadaşlık ilişkilerinin sürdürülmesi, eğlenmek, sanal toplulukta olma ve havalı olma gibi nedenler önemli olmaktadır.

Dergimizin onuncu ve son makalesi Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd.

Doç. Dr. Yusuf Yurdigül ve Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Öğretim Görevlisi Hakan Yüksel'e ait. "Gazeteciliğin Dönüşümü: Yeni Medyaya Entegrasyon Sürecinde Değişen Habercilik Pratikleri" başlıklı çalışmalarında yazarlar, geleneksel medyadan yeni medya pratiklerine değişim ve dönüşüm sürecini, bu alanda çalışan gazeteciler üzerinden ortaya koymaktadırlar. Bu amaçla haber ağırlıklı televizyon kanallarından Habertürk, NTV, Samanyolu Haber ve Hürriyet, Zaman ve Cumhuriyet gazetelerinin haber yapım bölümünde çalışan toplam 30 gazeteci ile yüz yüze görüşmeler yürütmüşlerdir.

Dergimizin katkılar bölümünde ise bir röportaj ve bir çeviri yer almaktadır. Gazeteci yazar, Zeynep Atikkan ile medya ve tekelleşme olgusu, yeni medya ve yeni gazetecilik pratikleri, sansür ve özgürlük deneyimleri gibi, sosyal paylaşım ağları üzerine bir röportaj gerçekleştirilmiştir. İlgi ile okuyacağınızı düşündüğümüz bu söyleşide Aslı Tunç ile birlikte Blogdan Al Haberi kitabının yazarı olarak Atikkan, yeni medya, sosyal paylaşım ağları ve bloglar üzerinden bilgiyi üreten, yayan, paylaşan bir sınıfın yaratılması ve bireylerin ifade özgürlüğüne ilişkin görüşlerini alandan bilgi ve deneyimleriyle bizlerle paylaşmaktadır.

Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Arş. Gör. Tülin Sepetçi ise Portekiz Coimbra Üniversitesinden Carla Patrão ve Antonio Dias Figueiredo'nun "Educating the New Generation Journalist: from Moodle to Facebook" başlıklı makalelerini Türkçeye çevirerek dergimize katkı sağlamıştır. Sepetçi'nin "Yeni Jenerasyon Gazetecilerin Eğitimi: Moodle'dan Facebook'a başlığı ile çevirdiği makalede, yeni iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmelerle değişen gazetecilik bağlamında meslekte tutunabilmek, yeni koşullara uyum sağlamak ve mesleki yeterliliklerin geliştirilmesi için yenilikçi öğrenme olanakları tartışılmaktadır.

Dolu dolu bir dergi olarak karşınıza çıktığımız 18. Sosyal Medya Özel sayımıza katkıda bulunan yazarlarımıza, makaleleri özenle, kısa sürede okuyan hakemlerimize, her zaman büyük özveri ile emek harcayan editör yardımcılarım Dr. Fulya Erendağ Sümer, Arş. Gör. Özlem Kükrer Aydın ve Tülin Sepetçi'ye emekleri, güler yüzlü ve dayanışma içinde ortaya koydukları çalışma arkadaşlıkları için sonsuz teşekkürler. Ayrıca dergimizin Danışma Kurulu üyelerine, dergimizin teknik sorumlusu Öğretim Görevlisi Macit Gürel'e ve tabii ki her zaman yanımızda olduğunu bildiğimiz Fakültemiz Dekanı Prof. Dr. Bilal Arık'a teşekkür ederiz.

İyi Okumalar Dileğiyle,

Doç. Dr. Emine Uçar İlbuğa